יא) שהכניסה גרס בדברי אלעזר שהכניסה לאחר ששחטה בחוץ. **קלטוה מחילות ולכל דבר.** גרס יב) במסכת מעילה (דף ג.). אלמא אף קדשים שנשחטו בבמה קטנה שהקריבן בגדולה כל דין במה גדולה נוהג בהן. ושמעינן מינה נמי דבשעת היתר במה נמי לא נשתנה דין גדולה מהלכתא יא) ושמיהן הלשונות דרמי בר חמא פליגי אדברי אלעזר: **שהכניסה לפנים.** אחר ששחטה בחוץ וחזר והוליאה: **מהו.** מי נהוג בה דין קדשי במה גדולה ליטען יב) בתרומת חזה ושוק ולריך להחזירה לפנים או לא: ה"ג **דתנן קדשי קדשים כו'.** ולא גרסינן דאיתמר ולא גרס אם עלו לא ירדו ומשנה היא במסכת מעילה: **מועלין בהן.** ולא אמרינן כמאן דתנקינון דמי והוי להו כקדשים שמתו דילאו מידי מעילה כדתניא יג) במסכת מעילה [ב.]: ה"ג במסכת מעילה [דף ג:] והכי נמי גרסינן לה יד) **לאו הייגו דרבה ורב יוסף דתנן קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהם מט) ואיבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר ירדו ורב יוסף אמר אם מט) עלו לא ירדו.** רבה אמר ירדו דלא דמו לשאר פסולין שפסולן בקדש אלא כמאן דתנקינון דמי אלמא לרבה לא אמרינן קלוט לרב יז) יוסף אמרינן קלוט: **דלא חזי לא מקדש.** דתניא בפ' המזבח [מקדש] (לעיל פג:) מתוך שנאמר כל הנוגע במזבח יקדש שומע אני בין ראוי בין שאינו ראוי ת"ל עולה והני לאו ראוי נינהו דלרבה יח) כמאן דתנקינון דמי: **דחד מקום הוא.** שהרי בעזרה נשחטו: **דבעי רבי ינאי אברי עולה במה יחיד שעלו למזבח מהו שירדו.** ה"ג ובמעילה (דף ג:) נמי הכי גרס לה אבל לא ברבי ינאי גרס לה התם יט): **אברי עולה שנשחטה בבמה יחיד.** אלא במקומה הוא לגבי במה גדולה כקדשי קדשים ששחטן בדרום: ה"ג כ) **איתמר עולה במה יחיד שנשחטה בלילה רב אמר כשר ושמואל אמר פסול וקמיפלגי בהא דרבי אלעזר רמי כהיב גולו אלי היום אבן גדולה.** בעוד שהוא יום אלמא דלילה פסולה בבמה קטנה והתם במה קטנה הואי שהרי במלתמה היו כא) רודפים אחרי פלשתים וכתיב סיפא דקרא ויגישו כל העם איש שורו בידו הלילה: **רב משני לאן בקדשי במה גדולה.** שהוקדשו ליקרב בבמה גדולה ואע"ג דאקריבינהו בבמה קטנה בעינן יום: **לאן בקדשי במה קטנה.** קרבו בלילה. ושמואל משני הא דכתיב יום אקדשים קאי ואפילו בקדשי במה קטנה בעינן יום הא כב) דכתיב לילה בחולין: **במדבר.** סיני כג): **מאהל מועד ואילך.** ששם נאמר בויקרא: **קרן וכבש ויסוד וריבוע.** ילפינן להו בפרק קדשי קדשים (לעיל סב.). ובמזבח של משכן כתיב כד) כיור וכן בין אהל מועד ובין המזבח כתיב ביה (שמות ל): **חזה ושוק.** תנופה לפני ה' כתיב בהו (ויקרא ז): **שחיטה הפשט וניתוח כו'.** דלא אשכחן בהו מיעוטא: **דם.** לזריקה מתיר את הבשר בזריקה ומקמי זריקה אסירא: **ומפגל.** פיגול נוהג בהן כדיליף לקמן: **ומומין** בה]. דלא אשכחן דאקריבינהו בקטנה: **וזמן.** לאכילה: **אבל הזמן והנותר והטמא כו'.** סיפא דמתני' היא ולא בברייתא הוא: **מנין לעשות זמן.** להיות נפסל בנותר כו]: **הנן.** היינו נותר: **והיולא ישרף.** נקפא לן בפסחים (דף פב.) מהן לא הוכא את דמה אל הקדש פנימה כז] היתה לפיכך אכל תאכלו אותה הא (ג) אם לא היתה פנימה דאויה היא ליאכל: **מה יולא כשר בבמה.** בלא מחילות אף לן כשר ומעתה לא יהא הזמן פוסל דהא אחיא מהאי דינא דלאמרן: **ודין הוא.** מדרך אחרת שיהא הזמן פוסל בה: **ומה**

א) מעילה ב., **ב)** סח ב:, **ג)** [ע' מו' לעיל יד. ד"ה הג"מ], **ד)** ירושי' מגילה פ"א הי"ב כה"ע, **ה)** שם הי"א, **ו)** חגיגה ו:, **ז)** [לעיל קטו:], **ח)** [לעיל סב. קק:], **ט)** ת"כ צו ריש פרש' ו, **י)** שייך לעמ' הקודם, **כ)** ע' רש"ק.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואיבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר: **(ב)** שם אבל הזמן ונותר וטמא: **(ג)** רש"י ד"ה והיולא ישרף וכו' הא אם היתה הובא פנימה לאויר:

שינויי נוסחאות

א) גי' הספרים היא גי' הרמב"ם, ועי' ברש"י גי' אחרת (הגרי"ב). והס"מ תיקן בגמ' בגי' רש"י. ובכתה"י הוא כגי' הספרים, ופס דאיתמר במקום דתנן. ועי' תוס'. וע"ע בה"ז ול"ק: **ב)** דלמא לא שנא תבעי לרב יוסף כו' כל"ל (*ש"מ): **ג)** למזבח מהו שירדו כל"ל (שמה"י). וכ"ג רש"י ועי' תוס': **ד)** היכא דמשלה בהן האור לא תיבעי לך כי תיבעי לך היכא דלא משלה בהן האור איכא דאמרי היכא דלא משלה כו' (ש"מ וכעי"ז בכתה"י). ועי' להלן אות לג. ומרש"י נר' דל"ג להך מילתא כלל (קר"א): **ה)** לגי' רש"י ל"ל **רב** אמר כשרה ושמואל אמר פסולה (בה"ז וצ"ק. וכ"ה בכי"מ). ועי' תו"ק וק"ד: **ו)** בקצת כתיב אל: **ז)** ל"ל וכן (*ש"מ). וכ"ה ברש"י: **ח)** המיומות שבקטוגרייס וכן מיומ דהא שאחר"כ, בס"י כל זאת אינו, אלא כתוב מיד אמרה תורה לן ישרף כו'. וכן מתקו בה"ז וכתב אחוה טעות מפורסם ואין לו פירוש. וכ"ה בכי"ל ובתו"כ. והל"ק כתב לתינו יודע למה מתקה, וכ' שמפרש"י ד"ה מפגל כו' משמע כגירסת אלפינו. וכרש"ש כ' דאי גרסינן ליה כלל"ל מה לן פסול אף פיגול פסול. וכסברת רבא לעיל (קד ע"ב. וע"ש בתד"ה לא) ומשיב אי כלך כו' ר"ל מנא לך דלא גופיה פסול: **ט)** בבמה. יכול לא יהא זמן פוסל בה ודין הוא ומה עופות (*ש"מ בשם ס"ר): **י)** גרס וה"ג במסכת (כי"פ): **יא)** מהלכתה (כתה"י) ושתי הלשונות כו' (ש"מ): **יב)** ליטען תרומת (כתה"י): **יג)** ל"ל בדקאמר. דהוא מימרא דעולא מ"ל ויתנן שם (באה"מ): **יד)** לה הכא (ש"מ): **טו)** בהם ולא אמרי' כמאן דתנקינון דמי והוה ליה קדשים שמתו דיצאו מידי מעילה כדתניא במסכת מעילה ואיבעיא להו עלו כו' כל"ל (צ"ק): **טז)** מיכוח אם עלו ממקות (ש"מ): **יז)** ולרב יוסף (כי"י): **יח)** ל"ל לרבה דכמאן (ש"מ, כתה"י): **יט)** ל"ל התם אלא [בד]רבי אלעזר (גליון). ועי' קר"ל וק"ד: **כ)** ככי"פ ופס וכן מצאתיה במגילת ירושלמי במסכת מגילה. ועי' יפה עינים: **כא)** היו שהיו רודפים כו' (כי"י): **כב)** והא (כתה"י): **כג)** ל"ל בסיני (צ"ק, כתה"י): **כד)** כאן הס"ל ומה"ל כיור וכן. (ב"ש. וכ"ה בכי"י). וכעי"ז בל"ק: **כה)** וס"ל כי"פ ומומין. בבכורות בפ' שני (יל ע"ב) א"ר אלעזר מניין לזובח בחמה בעלת מום בבמת יחיד שהוא בלא תעשה שנאמר וגו' דלא אשכחן וכו'. ועי' טה"ק לקמן ע"ב, וברש"ש ובהג' מסק שלמה: **כו)** ל"ל כנותר (רש"ש. וכ"ה בכי"י):

כז) בכי"י ופנימה. וע"ש בספרים ובפירש"י שם. ולפי"ז ת"ל להגהת הב"ח: **כח)** גרסינן [ד]איתמר קדשי כו' כל"ל (חי"נ): **כט)** אבל בתוס' וכ"ש דמעילה גרסי עולת במת יחיד כו'. ופירשו קגון שנשחטה בדרום עי"ש (בה"ז). ועי' קר"ל: **ל)** ל"ל או שמא (צ"ק וחי"נ): **לא)** ל"ל וללשון ראשון. [ול"ג אבל] (צ"ק). וכן בדפה"י ליתא. ועי"ש בל"ק וכה"ן שפי' כוונת התוס' להגך תרי ליטי דלעיל בסוגיא דרמי בר חמא וכגירי הספרים שלנו. ובח"ש פי' כוונת התוס' לפי גי' הש"מ שהוא נאות ד. וכ"כ קר"ל, וכיוון מדעתו לגירסא זו:

לא א מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ה:

לב ב מיי' פ"ג מהלכות פסה"מ הלכה ז:

תורה אור השלם

1. וְיַגִּידוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה לָאֲכֹל עַל הַדָּם וַיֹּאמֶר בָּגַדְתֶּם גֹּלוּ אֵלַי הַיּוֹם אֶבֶן גְּדוֹלָה:
ש"א יד, לג

2. וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פֻּצוּ בָעָם וְאַמַּרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שֵׂיוֹ וְשַׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תֶחֱטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל אֶל הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָל הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְיָדוֹ הַלַּיְלָה וַיִּשְׁחָטוּ שָׁם:
ש"א יד, לד

מוסף רש"י

קדשי קדשים ששחטן בדרום. פע"ג דדיינן ליפחתו בנפסון לא יצאו מקדושתן לגבי מעילה, שהרשהו מהן שום פרוטה מעל (מעילה ב.) **ואיבעיא להו.** הני דתני במתני' דשיה בהן כגון ששחטו בדרום או שקיבל דמן בדרום, עלו מהו שירדו. לריך להוריען או לא (שם ב:) **כאן בקדשי במה גדולה.** בקדשים שהוקדשו ליקרב בבמה גדולה: **כאן בקדשי במה קטנה.** שהוקדשו ליקרב בבמה קטנה, למד על עולת במת יחיד שכפרה לשחוט בלילה (ש"א יד לג): **עולה שהקריבו ישראל במדבר.** סיני קודם מתן תורה ושלח את נערי וגו' (לעיל קסו:) **קרן וכבש ויסוד וריבוע.** דקי"ל דמעכבי במזבח המשכן (לעיל קח:). **קרן,** לתן אמה על אמה כרוס אמה לכל קרן. ויסוד, דהיינו אמה כניסה הלאמה (סוכה מא.). וריבוע, אם אין המזבח מרובע (לעיל סב.):

הדרן עלך פרת חטאת
וסליקא לה מסכת זבחים

ליקוטים

דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה. שאלה, כתוב בספר שמואל וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול וגו' ודרשו רז"ל השוק והאליה. והקשה אחד איך היה זה והרי הם היו אוכלים זבחי שלמים והאליה לגבוה. ותירץ המתרץ דמקולי במת יחיד הוא כמו שמצינו שזר מקריב בבמת יחיד וכן עולה נקבה כשרה בבמת יחיד דכתיב ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה ועלה כתיב ושמואל לא היה כהן, וכן דברים אחרים כדאיתא בסוף זבחים. והשיב המקשה דבר זה צריך ראיה מדברי רז"ל שתהא האליה של קדשים מותרת להדיוט בבמת יחיד שלא נוכל להתיר להדיוט מדעתנו בלי ראיה דבר שהוא לגבוה וכמו שאומרים בגמרא היכא דאיתמר איתמר וכו'. ואחרים תירצו שאע"פ שאוכלים שלמים לא היה אסור להם לאכול עמהם חולין שנעשו על טהרת הקדש ואותה בהמה היתה חולין ועשה שמואל זה לכבוד שאול להאכילו דבר חשוב דהיינו האליה שראוייה בקרבן לגבוה, שבודאי היו אוכלין פת עם הבשר של שלמים ומה לי פת מה לי תבלין מה לי בשר, אחר שהוא חולין אין שום איסור בדבר, מה שאין כן בתירוץ הראשון להתיר האמורין של קדשים מכלל מבלי ראיה שהאליה מכלל האמורין היא. ואחרים תירצו כך

שיטה מקובצת

לאו היינו פלוגתא דרבה ורב יוסף וכו' **ואיבעיא** להו עלו מהו שירדו וכו'. פי' אע"ג דפלוגתא דרבה ורב יוסף לאו כהוליאה לחוץ וא"כ היכי בעי למפשט מהתם. מ"מ שפיר מצי למיפשט דדוקא התם דלא חזר והוליאה ס"ל לרב יוסף אם עלו לא ירדו אבל הכא דהדר והוליא אפילו רב יוסף ס"ל דאם עלו לא ירדו, כ"ש הכא דקדשים כשרין דאמרינן קלטוהו מחילות ולא מיפסל לו מה שחזר והוליאם לחוץ, וכה"ג אפשר דגם רבה מודה דקלטוהו מחילות ודו"ק: **מילתא** דפשיטא ליה לרבה ובו' מיבעי לר' ינאי. הקשו חכמי ישיבה יל"ו דהיכי קאמר פשיטא לרב יוסף דלא ירדו, הא לעיל אמר דבתרי מקומות אפילו לרב יוסף מיבעי והכא תרי מקומות ניעבו אבני עולת המזבח כמתיא אם בקדשים פסולים אמרינן למר כדאית ליה ס"ס הכא בקדשים כשרין הן דאפילו רבה מודה דלא ירדו. אע"ג לעיל שנשחטו בחוץ והכניסו לפנים בעזרה דבודאי הסיגו מחוץ לעזרה שהוא מקום קדוש תרי מקומות ניעבו, אבל הכא מבמה קטנה לבמה גדולה כיון דמשם אחד הן וגם בהרבה דברים (שבוו) [שוו] זו לזו כדבמקום דברים שונה במה גדולה וכו', כתב מקום מי ודו"ק: **רש"י** ד"ה דבעי רבי ינאי בו' **אבל** לא ברבי ינאי בו'. פי' דהתם לא מבעיא מפס ר' יתא כדהכא וכו' ופל':

אבל בספרים ישנים גרסינן בח] קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן אם עלו לא ירדו ואיבעיא להו ירדו מהו שיעלו רבה אמר לא יעלו רב יוסף אמר יעלו תיבעי לרבה תיבעי לרב יוסף תיבעי לרבה עד כאן לא קאמר רבה אלא במזבח דחזי ליה מקדש דלא חזי לא מקדש אבל מחיצה אע"ג דלא חזי ליה קלטה או דלמא כ] אפי' לרב יוסף עד כאן לא קאמר רב יוסף התם אלא דחד מקום הוא אבל הכא דתרי מקומות נינהו לא או דלמא לא שנא תיקו מילתא דפשיטא ליה לרבה בחד גיסא ולרב יוסף בחד גיסא מיבעי ליה לרבי ינאי דבעי רבי ינאי אברי עולת במת יחיד שעלו למזבח ג] וירדו מהו היכא ד] דלא משלה בהן האור לא תיבעי לך כי תיבעי לך היכא דמשלה בהן האור מאי תיקו איתמר ז] שחיטת לילה בבמת יחיד רב ושמואל חד ה] אמר כשרה וחד אמר פסולה וקא מיפלגי בדברי אלעזר דרבי אלעזר רמי קראי אהדדי כתיב [1] ויאמר בגדתם גלו אלי היום אבן גדולה וכתיב [2] ויאמר שאול פוצו בעם ואמרתם להם הגישו אלי איש שורו ואיש שיהו ושחטתם בזה ואכלתם ולא תחטאו לה' לאכול על ו] הדם ויגישו כל העם איש שורו בידו הלילה וישחטו שם מר משני כאן בחולין כאן בקדשים ומר משני כאן בקדשי במה גדולה כאן בקדשי במה קטנה איתמר עולת במת יחיד רב אמר אין טעונה הפשט וניתוח ורבי יוחנן אמר ח] טעונה הפשט וניתוח וקא מיפלגי בדר"י הגלילי ט] דתניא ר"י הגלילי אומר י] עולה שהקריבו ישראל במדבר אין טעונה הפשט וניתוח שאין הפשט וניתוח אלא מאהל מועד ואילך מר סבר מאהל מועד ואילך לא שנא במה גדולה ולא שנא במה קטנה ומר סבר בבמה גדולה אין בבמה קטנה לא תניא כותיה דרבי יוחנן דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה יא] קרן וכבש ויסוד וריבוע בבמה גדולה ואין קרן ויסוד וכבש וריבוע בבמה קטנה כיור וכנו יב] בבמה גדולה ואין כיור וכנו בבמה קטנה חזה ושוק בבמה גדולה ואין חזה ושוק בבמה קטנה דברים ששוותה במה גדולה לבמה קטנה שחיטה בבמה גדולה וקטנה הפשט וניתוח בגדולה וקטנה דם מתיר ומפגל בגדולה וקטנה מומין וזמן בגדולה וקטנה: אבל יג) נותר והזמן והטמא שוין בזה ובזה: ת"ר יד) מנין לעשות זמן בבמה קטנה בבמה גדולה טו) (אמרה תורה לן ישרף ופיגול ישרף מה פיגול פסול בבמה אף לן פסול בבמה או כלך לדרך זו) דהא אמרה תורה לן ישרף ויוצא ישרף מה יוצא כשר בבמה אף לן כשר בבמה טז) ולאו ק"ו הוא מעופות

הדרן עלך פרת חטאת
וסליקא לה מסכת זבחים

וז"ל אמרינן בפ' אין מעמידין וירם הטבח את השוק וגו' ר' יוחנן אמר שוק ואליה מאי והעליה דמסמכא שוק לאליה, ר' אלעזר אומר שוק וחזה מאי והעליה דמחית לה לחזה עלויה דשוק כי בעי אנופי ומנפי ליה, ור"ש בר נחמני אמר שוק ושופי מאי והעליה דשופי עלויה דשוק קאי. וק"ל דבין למר ובין למר למה אמר הכתוב והעליה יאמר למר והאליה ולמר והחזה ולמר ושופי. אלא צ"ל בין למר ובין למר שבא להראות לנו לאפוקי מתירוץ השני דהיינו שלא לומר שהיה עמהם חולין שנעשו על טהרת הקדש וכו' ועשה שמואל זה לכבוד שאול וכו' אלא דה"ק והעליה ר"ל שהיה הכל משלמים דהיינו העליה שעל אותה השוק עצמה. ועוד אם היה עמהם חולין שנעשו על טהרת הקדש וכו' ועשה שמואל זה לכבוד שאול א"כ למה נתן לו לאכול השוק דמה חשיבות יש בשוק, וע"כ צ"ל דתירוץ הראשון עיקר. וא"ת א"כ למה לא הוזכרה האליה עם שאר קולות של במת יחיד, וי"ל משום דלא פסיקא לפי שאינה שוה בכל הבהמות כמו שמפרק לקמן שהרי בגדי לא שייך קולא דאליה שהרי אין אליתו של גדי קריבה. ומה שנראה לע"ד שנוכל לומר דמה שא"ר יוחנן שוק ואליה דהיינו אליה של גדי היתה שהיא ג"כ חשובה כדמשמע בגמ' פ"ק דפסחים מי קא ספו לך מאליה ופרש"י כלום נתנו לך אלא מן הכחוש שבו וכו' ומפרשין התוס' באליה מי קספו לך אע"ג דגדי אין אליתו קריבה רוב פסחיהם היה של טלה עכ"ל, משמע מלשון התוס' דאפילו האליה של גדי היא ג"כ חשובה ומ"מ אינה קרבה וע"כ א"ר יוחנן ששם אותו האליה מהגדי לפני שאול לפי שהוא היה מותר לאכול והיה ג"כ חשוב כדלעיל ע"כ. תשובה הטעמים אשר אמרו בה לא נתחוורו אצלי ויש בהם קושיות, כי הטעם הראשון שלא היו מעלים אליה לגבוה בבמה קטנה ג' ברייתות יש בסוף זבחים דתני בהו מה בין במה גדולה לבמה קטנה ולא נזכר זה כלל, ובחדא מינייהו תני אין בין ובאידך תני דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה ובכלן לא נזכר חילוק אליה. ותו דרש"י ז"ל ולא הוה חזה ושוק דידהו לכהן דבמה קטנה הוה וקיימא לן בפ' בתרא דזבחים חזה ושוק בבמה גדולה ואין חזה ושוק בבמה קטנה.